

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ια να μη
μένετε
θεατές
στα γεγονότα

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 Μαΐου 2003

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

280 • Αρ. φ. 8.356 • ΕΥΡΩ 1,20

ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ - ΠΑΟ

Ντέρμπι: Όπως ΠΑΣΟΚ-ΝΔ!

ΕΝΑΣ «ΠΡΑΣΙΝΟΣ»
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΑΣ «ΚΟΚΚΙΝΟΣ»
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΜΙΛΑΝΕ ΣΤΗΝ «Ε»

«Είναι παιχνίδι,
όχι πόλεμος»

Ζετέρμπεργκ, Κόλκα προσγειώνουν
τους φαν. ΣΠΟΡ ΣΕΛ. 57-67

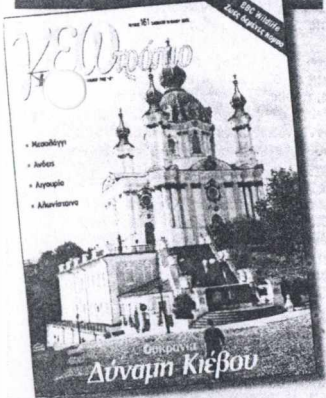
ΑΥΡΙΟ ΜΕ ΤΗΝ «Κ.Ε.»

Ένα τεύχος
ποδοσφαιρικό

ΚΑΙ ΑΚΟΜΗ
100 σελίδες
με καλο-
καιρινές
συναγές

ΑποΓΕΩΘείτε

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Πόλη με
ιστορικές
μνήμες

BBC-Wildlife

Ζωές
δεμένες
κόμμο

ΕΡΩΤΑΝ ΥΠΕΡ ΝΤΕΝΚΤΑΣ

«Δύο κράτη στην Κύπρο»!

Ζήτησε ακόμη να
αρθούν οι κυρώσεις
κατά του
ψευδοκράτους
και να παρέμβουν
οι ανθρωπιστικές
οργανώσεις. ΣΕΛ. 6-7

Διαβάστε ακόμη στην «Ε»

Κασσάνδρα, Μπακομάρου,
Γκιώνης, Ξανθούλης, «Ιός»

ΕΡΕΥΝΑ «Ε» Αλλάζει και πώς το κακό κλίμα στην κυβέρνηση;

ΑΝ ΗΜΘΟΥΝ ΣΗΜΙΤΗΣ...

Δύο καθηγητές,
καθώς και δύο
επικοινωνιολόγοι,
συμβουλεύουν

N. Μουζέλης

Σ. Σπουρδαλάκης

Γ. Σεφερτζής

Κ. Παναγιώπουλος

11 πολίτες από
11 διαφορετικά
επαγγέλματα
προτείνουν

Δεν είναι η πρώτη μεγάλο μέγεθος κρίση, αυτή που διανύει η κυβέρνηση. Είναι σημαντική όμως, όπως έμμεσα παραδέχτηκε ο πρωθυπουργός προαναγγέλλοντας αλλαγές τον Ιούλιο. «Τις παύει» και «πώς θα το αντιμετωπίσετε αν ήσασταν στη θέση του Κ. Σημίτη», τα ερωτήματα. Ποικίλες οι απαντήσεις που καταγράφει η έρευνα της «Ε». Η χρηματοδότηση των προεκλογικών δαπανών, ο έλεγχος των συμβάσε-

ων Δημοσίου και εργολάβων, η ένδειξη πολιτικού λόγου και τα επιχειρηματικά συμφέροντα που πιέζουν, οι βλακότερες αιτίες, λένε οι καθηγητές. Εγχο τάμιο η ανατροπή του πολιτικού κλίματος, σχολιάζουν οι επικοινωνιολόγοι. Υπάρχουν λύσεις, αρκεί να μας ακούσουν, λένε κατηγορηματικά έντεκα πολίτες, που εκπροσωπούν σχεδόν όλες τις επαγγελματικές τάξεις. Έρευνα: Γ. Κιούσης, Α. Χατζηγεωργίου. ΣΕΛ. 12-15

ΠΑΣΟΚ: Ποιοι θέλουν και ποιοι όχι, αλλαγές

Ο φόβος της απώλειας υπουργικών θώκων ή και της βουλευτικής έδρας και η πιθανή διατάραξη κομματικών ισορροπιών βρίσκεται πίσω από τις αντιδράσεις όσων λένε «όχι» στις προτάσεις Κοσιωδη, ο οποίος «έχει την πλήρη εμπιστοσύνη του πρωθυπουργού». ΣΕΛ. 4-5

Ιδρύουν και
Αριστερή
Πρωτοβουλία

Πρώτο οργανωμένο
ρεύμα «αντιφρο-
νούντων» στο ΠΑΣΟΚ.

epol@enet.gr

Πολιτική

ΕΙΣΗΛΘΕ

ΕΛΛΑΔΑ

22, 51-55

- Για πρώτη φορά ύστερα από 600 χρόνια ο Πατριάρχης λειτούργησε στην Πέργαμο. ΣΕΛ. 53
► Με κατάθεση μαρτύρων για διάφορες υποθέσεις συνεχίστηκε χθες η δίκη για τη 17Ν. ΣΕΛ. 22-51
► Μοζεύτηκαν 26.000 νάρκες από τα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Ακολουθεί ο Εβρος. ΣΕΛ. 54
► Αγρότες και ελεύθεροι επαγγελματίες στο ιατρείο του ΙΚΑ. ΣΕΛ. 55

ΚΟΣΜΟΣ

16-21, 70

- Ανοίχτηκαν οι περιβόητοι φάκελοι της Γερουσίας για την εποχή του Μακαρθισμού. ΣΕΛ. 19
► Η εταιρεία του Ράμφερλιν πουλούσε ως το 2000 πυρηνικούς αντισταθρίτες στη Βόρεια Κορέα. ΣΕΛ. 16
ΙΟΣ 68-69
► Οι μάρτυρες κατηγορίας μεταβάλλονται σε αυτού της υπερδύστησις. ΣΕΛ. 69
► Τα κέρδη πάνω από τους ανθρώπους. ΣΕΛ. 69

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 23-28, 45-48

ΑΘΛΗΤΙΚΑ 57-67

ΣΚΑΚΙ 56

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ευρέος φάσματος για μείωση υπουργών, οπάσιμιο περιφερειών

Στον Σκανδαλίδη το πακέτο των αλλαγών για εκλογές

Του ΠΑΡΡΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

Το πακέτο των θεσμικών αλλαγών στο πολιτικό σύστημα επεξεργάζεται αυτές τις μέρες ο υπουργός Εσωτερικών Κ. Σκανδαλίδης και αναμένεται να τα στείλει στον πρωθυπουργό τις προσεχείς μέρες.

Σ' αυτό περιλαμβάνονται και βασιικές προτάσεις που παρουσιάσε στην πρόσφατη πολιτική ομιλία του ο γενικός γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου και θεωρείται βέβαιο ότι θα υιοθετηθεί ο Κ. Σημίτης, παρά την προχθεσινή διευκρίνιση ότι δεν δεσμεύεται από τις προτάσεις αυτές.

Φοβούνται

Οι αρνητικές αντιδράσεις που εκδηλώθηκαν υποκρύπτουν το φόβο για την απόλεια υπουργικών θέσεων ή βουλευτικών εδρών και για την πιθανή διατάραξη κατεστημένων κομματικών ισορροπιών. Και οι αντιδρώντες ανήκουν σε ευρύ εσοκομματικό φάσμα, περιλαμβάνοντας και στελέχη του λεγόμενου εκσυγχρονιστικού μπλοκ.

Σε υψηλό επίπεδο κατηγορηματικό «όχι» είτε μόνο ο Κ. Λαλιώτης, επικαλούμενος μόνο το «άκαιο» των προτάσεων. Ο γραμματέας του ΠΑΣΟΚ δεν κρύβει ότι θέλει, σ' αυτή τη φάση, το ΠΑΣΟΚ να εκμεταλλευθεί τα όσα επιβαρυντικά για τη Ν.Δ. περιλαμβάνει το βιβλίο του Γιώργου Κύρτσου, ενώ οι προτάσεις Κοσιμίδη μετατόπιση άλλου το ενδιαφέρον. Όμως, άλλα στελέχη του ΠΑΣΟΚ χαρακτηρίζουν λάθος αυτή την επιδίωξη, θεωρώντας ότι έτσι θα συντηρηθεί το νοσηρό κλίμα και, επιπλέον, το κυβερνητικό κόμμα θα δείξει ότι επιδιώκει

σημνηρισμό των κατεγγελιών Κοιμής για δικά του σπείλεχη με τις αποκαλιήσεις Κύρτσου για τη Ν.Δ.

Εκτός από τον κ. Λαλιώτη, τις προτάσεις Κοσιμίδη για μείωση του αριθμού των υπουργών δεν είδαν με καλό μάτι αρκετοί σημερινοί υπουργοί και υφυπουργοί αλλά και βουλευτές που προδοκούν να καταλάβουν μια θέση στον επικείμενο αναρχηματισμό. Και, κατά τα φαινόμενα, αυτή η πρόταση δεν πρόκειται να υλοποιηθεί, επειδή ο κ. Σημίτης έχει ως πρώτη προτεραιότητα την επιτάχυνση και ολοκλήρωση του κυβερνητικού έργου εν όψει εκλογών και ένα κυβερνητικό σχήμα με νέα δομή χρειάζεται χρόνο για να αποδώσει.

Το «σπάσιμο»

Οι αντιδράσεις για το «σπάσιμο» των μεγάλων εκλογικών περιφερειών προέρχονται τόσο από νυν βουλευτές που εκλέγονται σ' αυτές όσο και από άλλους που θέλουν να «μετακομίσουν» σ' αυτές (ιδιαίτερα στη Β' Αθήνων). Η κατάταξη τους δημιουργεί πρόβλημα, καθώς θα πρέπει να ε-

πιλέξουν σε ποια από τις νέες που θα δημιουργηθούν θα είναι υποψήφιοι, αναλαμβάνοντας το σχετικό ρίσκο.

Πάντως, πιθανότατα ο πρωθυπουργός θα προτείνει την κατάτμηση αυτών των περιφερειών, καθώς θεωρείται μέτρο υπέρ της διαφάνειας και κατά της διαπλοκής, με δεδομένο ότι οι μεγάλες περιφέρειες απαιτούν τεράστια χρηματικά ποσά στην προεκλογική εκστρατεία. Επίσης, ο πρωθυπουργός θα προτείνει και νέο σύστημα εκλογής βουλευτών στο πλαίσιο των προτάσεων που θα του κάνει ο κ. Σκανδαλίδης.

Στο τραπέζι των συζητήσεων βρίσκονται και άλλες προτάσεις του κ. Κοσιμίδη, όπως η αναμόρφωση του «σπιδεν εσχε», με αντικειμενικό σχοο να ερευνητά και το «σπιδεν», κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα. Επίσης, αναμένεται και πρόταση για τον τρόπο χρηματοδότησης κομμάτων και υποψηφίων.

«Αυτονόητο»

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επανέλαβε χθες ότι οι προτάσεις Κοσιμίδη «είναι

προσωπικές». Όμως, όλες οι άλλες απαντήσεις που έδωσε στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων ήταν καθαρά υποστηρικτικές για το σχηματισμό του υπουργικού συμβουλίου. «Είναι αυτονόητο ότι ο κ. Κοσιμίδης έχει την πληρη εμπιστοσύνη του πρωθυπουργού», είτε ο κ. Πρωτόπαπας. «Οι προτάσεις αυτές έθεσαν ορισμένα στοιχεία προβληματισμού που πρέπει να αξιοποιηθούν στο διάλογο της επόμενης τετράετίας», πρόσθεσε.

Είναι χαρακτηριστικό ότι υπέρ των προτάσεων Κοσιμίδη τάχθηκαν κορυφαίοι υπουργοί όπως ο Γ. Παπαντωνίου, η Βίβση Παπανδρέου, ο Ν. Χριστοδουλάκης, ο Μιχ. Χουσιούδης κ.ά. Οι αντιδράσεις εστιάζονται και στον τρόπο που δημοσιοποιήθηκαν οι προτάσεις. Ο βουλευτής Γ. Δασκαλάκης δήλωσε ότι «όλοι υποστηρίζουν ότι πρέπει να αλλάξει το μοντέλο διακυβέρνησης» αλλά χαρακτηρίσε «απρέπειο» το γεγονός ότι η διαδικασία διάλογου «άρχισε από ιδιωτικούς οργανισμούς, όπως ο ΟΠΕΚ, και όχι από τη Βουλή και τα όργανα των κομμάτων».

Υπέρ σκληρού πυρήνα Ε.Ε. ο Καραμανλής

Υπέρ της δημιουργίας ενός «σκληρού πυρήνα» μέσα στους κόλπους της Ε.Ε. που θα προχωρήσει με μεγαλύτερα βήματα προς την κατεύθυνση της πολιτικής ενοποίησης, τάχθηκε ο πρόεδρος της Ν.Δ. στη συνάντηση που είχε με τον Αυστριακό καγκελάριο Βόλφγκανγκ Σούσελ, στη Βιέννη, χθες το πρωί. «Αυτό δεν είναι μόνο αναγκαίο, είναι και αναπόφευκτο», τόνισε. «Το επιβάλλει η πραγματικότητα, και το θεσμικό πλαίσιο των ενισχυμένων συνεργασιών το επιτρέπει».

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. ευθέως πήρε θέση και στο πλευρό των «τεσσάρων» (Γερμανία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Βέλγιο) που στη συνάντηση των Βρυξελλών εισηγήθηκαν τη δημιουργία ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής και αλληλεγγύης. Ο Κώστας Καραμανλής εξέφρασε την ευχή να μην εξεληχθεί σε πεδίο ανταγωνισμών και

διενέξεων ανάμεσα στους «25» η συζήτηση που έχει ανοίξει για τις θεσμικές αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. «Βεβαίως, γνωρίζουμε όλοι ότι έχουμε μπροστά μας μια μακρά, δύσκολη και επίπονη διαπραγμάτευση», είπε. «Είναι σημαντικό, χωρίς μεσάιον μεγέθους, όπως η Ελλάδα και η Αυστρία, να παίξουν το δικό τους ρόλο για να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ μεγάλων και μικρών χωρών στην Ε.Ε.»

Η συνάντηση Καραμανλή- Σούσελ εντάσσεται στη στρατηγική της Ν.Δ. να ενισχύσει το ηγετικό και εν δυνάμει «πρωθυπουργικό» προφίλ του αρχηγού της απέναντι στον Κώστα Σημίτη που παραμένει το ισχυρό χαρτί του ΠΑΣΟΚ. Εγινε σε θερμό κλίμα και μετέπειτα ο γραμματέας Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθηγητής Γ. Βελώνης, και ο εκπαιδευτικός Τύπου του κόμματος Θ. Ρουσόπουλος.

Advertisement for office chairs. Text includes: 'ΜΕ ΤΕΤΟΙΕΣ ΤΙΜΕΣ ΑΚΟΜΑ ΚΑΘΕΣΤΕ;', 'ΔΕΡΜΑΤΙΝΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΟ από € 239 ΤΩΡΑ € 149', 'ΔΕΡΜΑΤΙΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ από € 182 ΤΩΡΑ € 118', 'ΔΕΡΜΑΤΙΝΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ από € 151 ΤΩΡΑ € 98', 'SEC2ND', 'ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΣ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ', 'ΓΕΡΑ ΟΔΟΣ 152, ΤΗΛ.: 210 341 3666, 210 341 1659, FAX: 210 341 2853, ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ ΕΠΙΠΛΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΔΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ'.

Με τη σκέψη σε δύο ήρωες

Σήμερα είναι η επέτειος του απαγχονισμού των πρώτων ηρώων της ΕΟΚΑ από τους Άγγλους αποικιοκράτες: τον Μιχαλάκη Καραολή και τον Ανδρέα Δημητρίου. (Τα ονόματά τους δόθηκαν και σε δρόμο της Αθήνας). Πέρασαν από τότε 47 αλόκληρα χρόνια κι όμως, τα ονόματα των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας είναι ακόμη χαραγμένα βαθιά στις καρδιές όλων των Κυπρίων.

Διότι ο υπέρσχος αγώνας του 1955-59 στηριζόταν σε ιδανικά και αξίες. Τι επακολούθησε τη λήξη του αγώνα εκείνου, είναι γνωστό. Το σαράκι της διχόνοιας και της διάσπασης έφερε την καταστροφή του 1974. Δυστυχώς, αυτό το σαράκι συνεχίζει να ταλαιπωρεί τον Ελληνισμό και φυσικά και τη Μεγαλόνησο.

Είναι ενδεικτικό, είναι απλό περιστατικό για να καταδειχτεί πόσο ευθραυστή είναι στην Κύπρο η ενότητα για την οποία όλοι λένε ότι ενδιαφέρονται.

Έχει εκδηλωθεί διάσπαση απόψεων για το κατά πόσον πρέπει ή όχι ο πρόεδρος Παπαδόπουλος να στείλει επιστολή στον Κύρι Ανάν, με την οποία να του ζητεί να αναλάβει νέα πρωτοβουλία στο Κυπριακό με βάση το σχέδιό του. Μα, επιτέλους, τι συζητείται σ' αυτό το περιβόητο Εθνικό Συμβούλιο; Δεν συζητούνται αυτά τα πράγματα στο Σώμα αυτό και δεν παίρνονται εκεί κάποιες αποφάσεις; Γιατί, αν συζητούνται στο Εθνικό, παίρνονται αποφάσεις και μετά ο καθένας τραβεί τον δρόμο του, είναι καλύτερα να το διαλύσουν και να μη χάνουν τον καιρό τους σε πολύωρες συνεδριάσεις...

Θ.Κ.

Σοφοκλέους, που φέρονται να ενεπλάκησαν σε σκοτεινές χρηματοπιστηριακές υποθέσεις.

Δεν θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο υπουργός Τύπου έλεγε εν γνώσει τον ανακριβές -ήταν μάλλον κακώς πληροφωρημένος, όπως και ο εξάγγελος την συγκεκριμένη έρευνα υπουργός Οικονομίας Νίκος Χριστοδουλάκης -δίσα, αν γνώριζε, ίσως δεν άγγιζε καθόλου το θέμα.

Η... έρευνα, που «διατάχθηκε» εδώ και πολύ καιρό, δεν είναι τίποτα άλλο από τον τακτικό φορολογικό έλεγχο που οι 77 τον αριθμό επιχειρήσεις θα έπρεπε να έχουν περάσει εδώ και πολλά χρόνια (από το 1998 και πίσω) αλλά κάποιος στο υπουργείο Οικονομίας είχαν «ξεάσει» να τον κάνουν.

Τουλάχιστον φρόντισε να τους το θυμίσει ύστερα από πολλές προσπάθειες ο πρόεδρος του Χρηματοπιστηρίου, Π. Αλεξιάκης.

Β.ΓΕ. ΤΗΝ ΚΛΕΙΝΟΥΝ;

Καθό κάνουν!

«Το πλέον αβλαβές, ακίνδυνο και ήπιο μέσο για την αποκατάσταση της τάξης» αποτελούν τα δακρυγόνα, που χρησιμοποιεί η Ελληνική Αστυνομία κατά των διαδηλωτών -υποστηρίζει ο υπουργός Δημ. Τάξης Μιχ. Χρυσοχοϊδης, απαντώντας γρωπώς σε ερώτηση του βουλευτή (ΣΥΝ) Φ. Κουβέλη.

Και το αναλύει λεπτομερώς: «...Περιέχουν τη δακρυγόνο ουσία C.S., σε ελάχιστη συγκέντρωση πολύ κάτω του 56,3 mg/m³, η οποία δεν προκαλεί θάνατος ή μόνιμες βλάβες στην υγεία, παρά μόνο πρόσκαιρο ερεθισμό των βλεννογόνων με άφθορα δάκρυα, ακούσιο κλείσιμο των βλεφάρων, καταρροή ρινός, σιελόρροια και κνησμό δέρματος, καθώς και έντονη τάση φυγής, συμπτώματα τα οποία γίνονται λιγότερα μετά την παρέλευση 10-15 λεπτών (εφόσον το άτομο απομακρυνθεί από τον χώρο των δακρυγόνων) και εξαφανίζονται όταν το άτομο πλυθεί με νερό...»

Εν ήμουν Χρυσοχοϊδης, θα πρόσθετα μια φρασούλα ακόμη, για να γίνουν όλα πιο κατανοητά:

«Κι επειδή, όπως είναι επιστημονικά βεβαιωμένο, το κλάμα κάνει καλό, η αρεϊνής χρήση δακρυγόνων συνιστάται για τη δημόσια υγεία».

Ζωγραφίζοντας

Εναν πίνακα ζωγραφικής της Μίνας Βαλυράκη (σζύγγος του πρώην υπουργού Σήφη Βαλυράκη) με τη

Βούλα Πατουλίδου στον αγώνα που της έδωσε το χρυσό μετάλλιο, στην Ολυμπιάδα της Βαρκελώνης το 1992, τοποθέτησε ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Βασίλης Παπαγεωργόπουλος στην αίθουσα που δίνει συνεντεύξεις Τύπου.

Πρώην πρωταθλητής στα εκατό μέτρα, ο Β. Παπαγεωργόπουλος έζησε την επιτυχία της Πατουλίδου από κοντά ως υπφυπουργός Αθλητισμού αλλά συμβαίνει να είναι και ζωγράφος. Μάλιστα έχει υποσχεθεί να χαρίσει έναν πίνακα στον υπουργό Μακεδονίας-Θράκης Γιώργο Παπαγιάννη αλλά δεν τον ολοκλήρωσε ακόμα.

Κι όταν τον ρωτήσαμε για την καθυστέρηση, απάντησε: «Δεν βρισκόμασταν χρόνο αλλά δεν μου βγαίνει και το θέμα». Ερχεται ανασχηματισμός, έρχονται εκλογές. Θα προκάμει;

Ν.Ρ.

Πληροφορίες εκ Κεφαλληνίας λένε ότι κινδυνεύει με κλείσιμο η μοναδική Κοργιαλένεος Βιβλιοθήκη Αργοστολίου, με πλούσιο και σπανιότατο υλικό, γιατί δεν υπάρχουν λεφτά να πληρωθεί το προσωπικό. Αληθές; Γιατί εδώ μιλάμε για επίσημο κονδύλι που φτάνει - δεν φτάνει στο ύψος μιας δεξίωσης υψηλόβαθμων στελεχών.

Ο καιρός

ΤΟΥ ΔΙΟΤΕΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

«Δεν αναφέρονται στον παρόντα χρόνο» οι προτάσεις του Σ. Κοσμίδη, διαμήνυσε ο Κ. Σημίτης, μέσω Τ. Κυτήρη, από τη Βαρσοβία. Το... νέο «Σύμφωνο της Βαρσοβίας». Ν.Ρ.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Κ. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ

«Υπολογιστές» με μνήμη φορτωμένη με άχυρα...

ΟΣΑ ΧΩΡΟΥΝ ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΘΟΝΗ

και της ίδιας παράταξης, της επαράτου, με τη νυν δήμαρχο, που αϊφνης ανακαλύπτει, εκτός από το άδειο αντιδημακό ταμείο, κατά δήλωση των αντιδημάρχων, αντιδημακόχου νυν και πρώην επίσης, ότι παιδικές χαρές δεν υπάρχουν ή αυτές που υπάρχουν έχουν το χάλι τους. Εξάλλου, «το μεγαλύτερο δέντρο της Ευρώπης» σιδηρόδρομο ήταν. Ηταν η εθνική μας περιήγηση. Ένα δέντρο εύκολα χωράει στην οθόνη. Πού να χωρέσουν άραγε τα ολυμπιακά έργα, ο ηλεκτρικός που συνδέει ταχύτατα Εθνική Αμυνα - Μοναστηράκι - Πειραιά, η ιστορική υπογραφή προσχώρησης της Κύπρου με προεδρεύοντα τον Σημίτη στην Ε.Ε., τα χιλιόμετρα σιδηρόδρομο και γεφυρών της Εγγυάτις Οδού από Γιάννενα προς Γρεβενά και Θεσσαλονίκη, η Αττική Οδός και πολλά άλλα, όταν ως «σουμγεγέθη» καθημερινότητα στη μικρή, πολύ μικρή τά οθόνη, χωράει -φερ' εμλείν- ο θάμνος που ξεριζώθηκε, παρεμποδίζοντας την κυκλοφορία επί της Αττικής Οδού.

Η παραπάνω περιγραφή ίσως έχει στοιχεία υπερβολής, όμως εκείνο που θέλει να δείξει είναι ακριβώς ότι ο τύπος του μέσου - η εικόνα της τηλεόρασης - είναι αυτός που μέσα από μία μορφολογική διαδικασία διαμορφώνει αυτό που ονομάζουν «καθημερινό» και το χρησιμοποιεί ως τέτοιο, βεβαίως στον ναυτό του. Αυτό που παρουσιάζει δεν είναι ένα «αμυντάριτο» πλάνο, αλλά τεχνική, η οποία έχει μία «θεωρητική» δέσμευση και συμβολική λειτουργία. Η εικόνα και το «μέγεθος» της, πραγματικό ή συμβολικό, είναι ουσιαστικά στοιχεία μιας ομνηγομνητικής πολιτικής άποψης, που ορίζει ή προσπαθεί να ορίσει τη σχέση με τον τηλεθεατή. Ταχρόχρονα, οι δυνατότητες του μέσου, από καθαρά τεχνικής άποψης, οι δεσμεύσεις του, προσδιορίζουν και τη «θεωρία» νοήματος του. Ετσι, στη γλώσσα του μέσου δομική λειτουργία είναι ταυτόχρονα και η λειτουργία που αναδεικνύει το μέσο. Επομένως, η επιλογή της «πολιτικής» προσδιορίζεται και από τις δυνατότητες του. Η αλήθεια «διαδίδεται» ακολουθώντας τις δεσμεύσεις του. Συγχρόνως, οι ουσιαστικές συνδέσεις που επιχειρούνται, προσδιορίζονται ακριβώς από τις δυνατότητες του «πληροφοριακού στοιχείου», δηλαδή της τηλεόρασης, να καθοδηγή τον θεατή-πολίτη στον τρόπο σκέψης. Δεν πρέπει να ξεχνάμε εκείνο το παλιό του Μακκλόυν: «Το μέσο είναι το μήνυμα». Η ικανότητα

του μέσου είναι και εκείνη που καθορίζει τη σχέση με τον τηλεθεατή. Η ικανότητα να επιλύουμε θέματα για την τηλεόραση εξαρτάται απολύτως από τη δυνατότητα του μέσου, γι' αυτό και η τάση είναι να κατασκευάζει πραγματικότητες που έχουν την ιδιότητα του μέσου. Αυτό μπορεί να το παρατηρήσετε στη σημασία που αποκτά για τη «φανερώνου» πραγματικότητα μας η «λατρεία» των ριάλιτι «παγκυριών». Καλό είναι να θυμηθούμε παλιές γελοιογραφίες, όπου στο σκίτσο παρουσιάζονταν ένας άνθρωπος με ένα τηλεκόνη στη θέση του κεφαλιού. Ως θυμηθούμε ακόμη τον «Άγνωστο Πόλεμο» επί δικτατορίας. Ολη η Ελλάδα ζούσε ως φανόμηνη πραγματικότητα.

Στην πολιτική, η τηλεόραση δεν μπορεί να απεικονίσει μια «ολική πραγματικότητα». Σε επίδομο μεγέθους, η Αττική Οδός δεν μπορεί να συγκριθεί με μια λακκούβα. Η μεν Αττική Οδός αναστασιάζει συνειδητικά, η δε λακκούβα σχεδόν πραγματικά, γιατί το μέγεθος της, πολλές φορές, μπορεί να φταίνει και τις διαστάσεις της μικρής οθόνης. Ένα σημαντικό έργο, εξαιτίας των δυνατοτήτων του μέσου, υποβαθμίζεται με αλλεπάλληλες διαίρεσεις, ενώ η «μικρή πραγματικότητα» μεγεθύνεται, με γκρο πλάν, τόσο όσο να λειτουργήσει ως «διαθεδομένη ενεργοποίηση» που προταρσασκευάζει την αποδοχή «κτα αξιών» μικρής πραγματικότητας, οι οποίες ενεργοποιούνται.

Η «μικρή πραγματικότητα» ενεργοποιείται ως όλον, μέσω της «μικρής» οθόνης. Αντίθετα, το μεγάλο έργο, με την ίδια ακριβώς τεχνική, «προσφέρεται» διατεμένο, κατακεραυνωμένο, ενεργοποιώντας τις εμπειρίες μας και τις πληροφορίες που η οθόνη και πάλι μας έχει δώσει επεξεργασμένες για να συμπληρωθούν νοερά εκείνο που λείπει. Ετσι, για το ΠΑΣΟΚ, η Δεξιά εφημέρη τη «διαπλοκή». Το μεγάλο έργο, εμφανιζόμενο ως «διαπλεκόμενον», αποθωπείται ευκολότερα από τη συνείδηση του μέσου τηλεόρασης, που το αντικαθίσταται ως πα-

ραχθέν μεν, όσον καταχρήσαντο δε. Ίσως κι ένα σεναριο διαίρεσης μιας τυπικής ειδησεογραφικής ενήμευσης, σε σχέση, π.χ., με το έργο της Εγγυάτις Οδού: «Για διαπλοκή κατηγορήσει ο αρχηγός τις αξιωματικές αντιπολιτευόμενες της κυβερνήσεως. Απάντησε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος... κ.λ.τ. Ο Μανίκης, ο Νεονίκης, ο Κουρής, ο Προτόπιας... κ.λ.τ.». Εν συνεχεία: «Γα έργα της Εγγυάτις Οδού συνεχίζονται. Ο Σημίτης εγκαινιάσει το τάδε...». Τέλος. Είναι προφανές ότι η Εγγυάτις Οδός έχει ακυρωθεί ως γεγονός με δεδομένη βαρύτητα.

Ουσιαστικά, αντιμετωπίζουμε αναπαράστασις ειδησεύσης, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία εικόνας, ήχου και timing. Αυτού του είδους η πολιτική επεξεργασία, αποθηκεύεται σε ανυπόλο χρόνο ως «μνήμη», ανακαλείται στη συνείδηση χωρίς να ενθυμίζομεθα ότι έχει αποθηκευθεί μετά από προηγουμένη επεξεργασία. Η ανάκληση λοιπόν παρέχει στη συνείδηση μια συνειδητή ροή πληροφοριών, που οδηγεί σε συμπληρωματικά. Η κοινή φράση «θυμάσαι, το είχε δεξεί και η τηλεόραση», είναι στην ουσία η παραδοχή ότι η συνειδητική διαδικασία έχει δεχθεί αυτό τον μεταχηματισμό των πληροφοριών, που έγινε χάριν του μέσου. Είναι και μάλλον τραγικό όταν η αποθηκευμένη οπτική πληροφορία, επανερχεται στη συνείδηση, με αφορμή μια άλλη επεξεργασμένη οπτική πληροφορία και αναζητεί στην τηλεόραση-μέσο μια καινούργια οπτική πληροφορία.

Είναι λίγο εμπεδικά όταν σκεφθεί κάποιος ότι αυτή η οπτική πληροφορία, λόγω της ευελιξίας του μέσου και της ταχύτητας εναλλαγής, μπορεί να συνδυάσει την ευελιξία και την εναλλαγή των μηνυμάτων με πολιτικούς στόχους κατασκευής πραγματικότητας. Η οπτική επεξεργασία είναι ταυτόχρονα και επεξεργασία στόχων, πολιτικής άποψης για τη ζωή και τη λογική μας. Οποιαδήποτε προσπάθεια αναπαράστασις μιας πραγματικότητας από το παρελθόν είναι σχεδόν βεβαίον ότι θα λάβει τη μορφή της «περιεχόμενου» της «αποθηκευμένης» της φανερώνουσας ουσιαστικά λανθάνον, οντας σε κατάσταση «δυναμικής διαθεσιμότητας».

Ετσι, μπορεί σιγά σιγά να μετατρέπομαστε σε έναν «υπολογιστή» που έχει φορτωθεί τη μνήμη του με άχυρα.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Η ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Ε.Ε. με περισσότερη δημοκρατία

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ των 53 χρόνων από την ίδρυση της ενωμένης Ευρώπης, με την Ένωση Ανθρακα και Χάλυβα, βρίσκει την Ευρωπαϊκή Ένωση σε σημαντικό σταυροδρόμο, τόσο με την ένταξη των 10 χωρών που προήλθαν από την κατάρρευση του Ανατολικού Συνασπισμού όσο και με την προοπτική να αποκτήσει νέο Σύνταγμα, που θα αποτελέσει ουσιαστικό βήμα προς την πραγματική ενοποίηση της.

Η ΕΥΡΩΠΗ, στη διαδρομή της αυτήν, έχει να επιδείξει επιτυχίες, αλλά και αποτυχίες, που όμως δεν στάθηκαν ικανές να την οδηγήσουν σε μαρασμό ή και διάλυση, όπως ήταν και παραμένει το όνειρο και η επιδίωξη της υπεριοceanικής αυτοκρατορίας.

ΤΟ ΜΕΓΑ ελίτευμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ειρήνη στους κόλπους της, ανεξάρτητα από τα προβλήματα που δημιουργούν η έλλειψη πολιτικής συνοχής και οργάνωσης και η ανάγκη εμβάθυνσης και εκδημοκρατισμού, που θα γίνουν οξύτερα με τη διεύρυνση, άρα και δυσκολότερα στην επίλυσή τους.

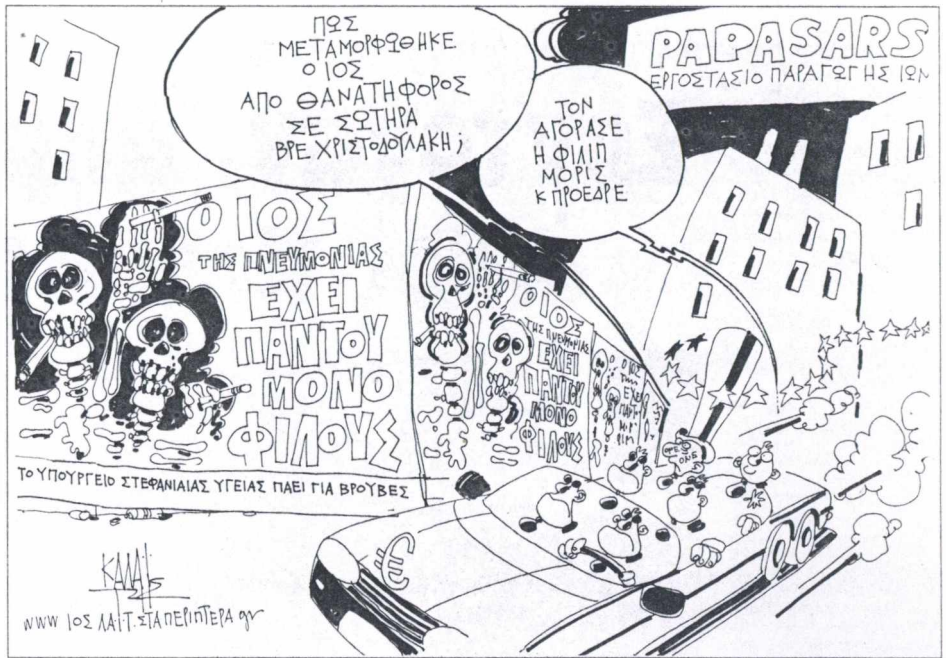
ΠΡΕΠΕΙ, ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση να μπορεί να παίξει ουσιαστικό ρόλο για τη διασφάλιση της ειρήνης ειδικότερα και όχι μόνο στο έδαφος της. Χρειάζεται, επομένως, να έχει κοινή εξωτερική πολιτική, στοιχείο απαραίτητο για μια ένωση χωρών, που θα πρέπει να διαπραγματεύεται με μια φωνή και με μια θέση.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ, όμως, να έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινή εξωτερική πολιτική και να διατυπώνει κοινές θέσεις, θα πρέπει πρώτα να λύσει τα θεσμικά προβλήματα διακυβέρνησής της, να αποκτήσει δημοκρατική οργάνωση και τα όργανά της να εκλέγονται από τους λαούς, σύμφωνα με τις αρχές της δημοκρατίας. Και, βεβαίως, στους λαούς να λογοδοτούν και από τους λαούς θα κρινονται.

Ο ΕΚΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΜΟΣ της λειτουργίας της Ε.Ε. αφορά, βεβαίως και την ισοτιμία μεταξύ όλων των Ευρωπαίων πολιτών, ανεξάρτητα από το μέγεθος της χώρας τους, όπως και την ισοτιμία των κρατών σε διαφορετικά επίπεδα. Έχει να διανύσει, επομένως, πολύ δρόμο ακόμη για να φτάσει στην πολιτική ενοποίηση με στέρεους δημοκρατικούς θεσμούς, ώστε να μπορεί να έχει κοινή εξωτερική πολιτική και να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο σε διεθνή προβλήματα.

Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα μεγάλο βήμα για την ενοποίηση όλου του άλλοτε διακεκομμένου ευρωπαϊκού χώρου, παρά τη μεγάλη αμερικανική πρόκληση και παρά το πλήγμα που δέχτηκε από τους αποστάτες της, που σπιντάχθηκαν με την παράνομη, εγγλεμματική και πραξικοπηματική ενέργεια της Ουάσιγκτον στο Ιράκ.

ΕΠΙΠΕΙ, επομένως, η Συντακτική Συνέλευση να δώσει λύσεις στα θεσμικά προβλήματα, ώστε να φτάσει το συντομότερο η Ευρωπαϊκή Ένωση στην πολιτική ενοποίηση και να αποκτήσει ισχυρή παρουσία υπέρ της ειρήνης, της δημοκρατίας και του δικαίου, μέσα και έξω από αυτήν.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΛΑΙΤΖΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Δυό μήνες κυοφορία

Πηλαδή, αν καταλάβει καλά, ο Κ. Σημίτης «απέριψε» όλες τις προτάσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος κατά μετά τις 30 Ιουνίου το μόνο που θα κάνει θα είναι έναν τυπικό ανασχηματισμό. Όμως, μόνον αφελείς θα πίστευαν κάτι τέτοιο.

Τα πράγματα είναι πολύ απλά: Τι θα συμβεί αν ο πρωθυπουργός βγει στις αρχές Ιουλίου και πει «αλλάζω δύο-τρεις υπουργούς, μεταθέτω άλλους τόσους και βάζω μερικούς νέους υπουργούς»: Απλά, θα γελάσει ακόμη και το παρδαλό κατόπι.

Φεσωμένοι

Τι σχέση έχει το φέσι με το ευρώ; Έχει και παράχει. Το κατάλαβαν μάλιστα με τον καλύτερο τρόπο ο Ακης Τσοχατζόπουλος και οι Ευρωπαϊκοί ομόλογοί του στο περιθώριο της άτυπης συνόδου των αρμοδίων για ένα καταναλωτή υπουργών της Ε.Ε. που έγινε στην Ερέτρια.

Εξω από το κτίριο, όπου έγινε η συνεδρίαση, την είχαν στήσει τα μέλη του Κοινωνικού Φόρουμ της Εύβοιας φορώντας φέσια με το έμβλημα του ευρώ, θέλοντας έτσι να δείξουν ότι με την ένταξη στην ευρωζώνη τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο νομός όχι μόνο δεν λύθηκαν, αλλά έγιναν και περισσότερα.

Ο υπουργός δέχτηκε αντιπροσωπεία τους, ο επικεφαλής της οποίας, Βαγγέλης Αποστόλου (πρώην θουλευτής του ΣΥΝ), μαζί με το ψήφισμα δώρισε τόσο σε αυτόν όσο και στα υπόλοιπα μέλη του προεδρείου από ένα φέσι, έτσι, για να θυμούνται ότι η σύνδεση συνέπεσε με μια περίοδο που τα φέσια έχουν νινζιέ τους καταναλωτές.

Γ.Ρ.

● Έγινε η επίθεση στο Ιράκ, έπεσε ο Σαντάμ, εγκαταστάθηκαν εκεί οι Αμερικανοί ως επικυρίαρχοι, αλλά ακόμα να βρεθούν όπλα μαζικής καταστροφής, για τα οποία όμως έγινε η επίθεση. Λέτε να τα φέρουν από την Αμερική, για να βρεθούν στο Ιράκ;

Ας δουν τι γίνεται κι έξω...

Από το βήμα του Επιμελητηρίου της Φλώρινας, η Άννα Διαμαντοπούλου κάλεσε τους επιχειρηματίες να στρέψουν το βλέμμα των συνεργασιών τους μακριά της βουλγαρικής γειτονιάς και να συνεργαστούν με ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. «Συνεργαστείτε με κράτη και επιχειρήσεις της Ε.Ε., έχουμε πολλά να μάθουμε από την εμπειρία τους και τον τρόπο δουλειάς τους», είπε.

Για τον λόγο του αληθές ανέφερε ένα διάλογο που είχαν οι αιμνηστοί Μελίνα και Ανδρέας Παπανδρόου στα μέσα της δεκαετίας του '80, όταν οι βουλευτές έβγαν θέμα αύξησης της βουλευτικής τους αποζημίωσης. «Πρόεδρε - του είχε πει - αντί για αύξηση στους μισθούς των βουλευτών, να μοιράσουμε στα έδρανα της Βουλής από δέκα εισιτήρια της "Ολυμπιακής" με προορισμό πρωτεύουσες της Ευρώπης. Είναι ανάγκη οι βουλευτές μας να γνωρίσουν καινούργιες ιδέες και διαφορετικές τρόπους δουλειάς». Αν κρίνουμε από το πως εξελίχθηκαν τα πράγματα στις επόμενες δεκαετίες, μάλλον δεν εισακούστηκε η εκκληση της Μελίνας.

Σ.ΚΟΥ.

Ποια έρευνα;

Έλεγε και Ξαννάλεγε για πολλή ώρα το βράδυ της Πέμπτης στην εκπομπή του Μέγκα «Ανατροπή» ο υπουργός Χρήστος Πρωτόπαπας για το πόσο γενναία και τολμηρή είναι η απόφαση της κυβέρνησης να διατάξει έρευνα σε 80 επιχειρήσεις της

Γ.ΚΑΡ.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Ιδιοκτήτρια: Χ. Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.
 Πρόεδρος Δ.Σ.: ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Εκδόσεις: ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ
 Διευθυντής: ΣΕΡΑΦΕΙΜ Δ. ΦΥΝΤΑΝΙΔΗΣ
 Διευθυντής Σύνταξης: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ
 Συμβούλος έκδοσης: ΒΙΚΤΩΡ ΝΕΤΑΣ
 Αρχειοθέτες: ΕΦΗΒΗ ΠΟΥΛΙΑΝΗ
 Αρχειοθέτες πολιτικών θεμάτων: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Εμπιστοσύνη: ΧΑΡΗΣ Δ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΙΔΗΣ
 Φωτοσύνθεση-μοντάζ: ΦΩΤΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.
 ΜΗΝΟΣ 10-10, 117 43 ΑΘΗΝΑ
 ΤΗΛ 2109296001, ΤΕΛΕΦΩΝ 2109028311-12-13 E-mail: elef@enet.gr
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ: Τσιμισκή & Κολοκωστού 7, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 Τηλ κέντρο: 2310234244 (4 γραμ.) FAX 2310238534
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ: ΗΡΑΚΛΕΙΟ, Χανδάκος 12 Τηλ κέντρο: (2810) 343902-3.
 FAX (2810) 243005